

Załącznik
do Uchwały Nr IV/23/2011
Rady Gminy Komarówka Podlaska
z dnia 16 lutego 2011

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2011 ROK

**GMINA
KOMARÓWKA PODLASKA**

Komarówka Podlaska 2011 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2011

1. Wstęp

Narkotyki i narkomania stwarzają problemy społeczne i cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Narkomania jako zjawisko patologiczne zatacza coraz szersze kręgi, a używanie środków odurzających wywołuje negatywne następstwa kryminalne, społeczne, ekonomiczne i zdrowotne.

Narkomania jest chorobą, która wymaga od osób uzależnionych udziału w ambulatoryjnych programach leczenia lub w stacjonarnych ośrodkach leczniczych. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

Od początku lat dziewięćdziesiątych obserwujemy w naszym kraju nasilenie rozmiarów problemów związanych z używaniem narkotyków. Szybko rosło rozpowszechnienie eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji nielegalnych wśród młodzieży. Pojawiły się pierwsze sygnały zainteresowania narkotykami wśród dorosłych, przynajmniej w dużych miastach. Rosły w znacznym tempie wskaźniki narkomanii rozumianej jako regularne używanie narkotyków powodujące poważne problemy. Zwiększała się podaż narkotyków na nielegalnym rynku i w ślad za tym ich dostępność. Wraz ze wzrostem ilościowym następowały zmiany jakościowe. Pojawiły się na szerszą skalę nowe, charakterystyczne dla krajów zachodnich substancje i nowe wzory ich używania. Ostatnie lata przyniosły nie tylko zmianę skali zjawiska, ale również zmiany w obrazie narkomana. Do tej pory kojarzył się on z brudnym, zaniedbanym „menelem”. Dziś narkoman to nie tylko człowiek z marginesu, ale też zadbane, przyzwoicie ubrany, traktujący narkotyk jako jeden ze środków do osiągnięcia celu, jakim jest np. kariera zawodowa.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm./ Narkomania zgodnie z definicją zawartą w ustawie jest to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Środki te, wprowadzone do organizmu w określonej dawce oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy powodując zmiany świadomości, percepcji i nastroju. Powodują uzależnienie oraz uszkodzenia w narządach wewnętrznych człowieka.

Cytowany akt prawny wskazuje zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, które należą do zadań własnych gmin:

„Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii”, art. 2 ust 1 ustawy.

Wskazuje również zadania jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, art. 10 ust. 1 ustawy.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie, którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, który jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

2. Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

- 1) Cel główny:

Przeciwdziałanie narkomanii na terenie gminy Komarówka Podlaska;

- 2) Cel główny osiągnięty będzie poprzez realizację celów szczegółowych:

- a) koordynacja działań różnych grup społecznych w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
- b) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej;
- c) efektywna profilaktyka pierwszorzędowa.

- 3) Realizacja celów odbywać się będzie poprzez następujące zadania:

- a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 4) W budżecie Gminy Komarówka Podlaska na realizację programu w roku 2011 przeznaczono środki finansowe w wysokości 4 000,00 zł.
Wydatkowanie środków będzie następowało zgodnie z harmonogramem zadań.

Harmonogram realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2011 rok

Zadania	Sposób realizacji	Oczekiwany efekt	Termin realizacji	Szacunkowy koszt
<p>1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem</p>	<p>1. Zapewnienie możliwości korzystania z porad punktu informacyjno-konsultacyjnego w Komarówce Podlaskiej osobom z problemami narkomanii, przemocy, alkoholu.</p> <p>2. Realizacja działań opiekuńczo – wychowawczych w ramach zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami</p>	<p>1. Większa świadomość choroby i konieczność leczenia</p> <p>2. Zorganizowany czas wolny zapobiegnie powstaniu dysfunkcji społecznych wśród tej grupy a także przyczyni się do podniesienia procesu adaptacji społecznej</p>	<p>Cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>-</p> <p>-</p>
<p>2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,</p>	<p>1. Udzielanie pomocy doraźnej poprzez pracę socjalną, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sporządzenie wniosku do sądu, prokuratury, 2) wskazywanie ośrodków specjalizujących się leczeniem od środków psychoaktywnych <p>2. Funkcjonowanie systemu współpracy instytucji działających na terenie Gminy Komarówka Podlaska w zakresie przeciwdziałania narkomanii – działania organizacyjno-biurowe</p>	<p>1. Zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy</p> <p>2. Większa liczba osób podejmująca działania prawne i społeczne przeciwdziałające narkomanii</p>	<p>Cały rok</p>	<p>--</p> <p>300,00 zł</p>

<p>3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,</p>	<p>1. Monitorowanie stanu problemów narkomanii na terenie Gminy Komarówka Podlaska, w szczególności: 1) zbieranie danych statystycznych; 2) prowadzenie badań ankietowych dotyczących skali zjawiska w rytmie gwarantującym uzyskanie wyników porównywalnych w czasie; 3) analiza uzyskanych danych, opracowanie wniosków i priorytetów do dalszej pracy.</p> <p>2. Realizacja profilaktycznych programów informacyjno-edukacyjnych w placówkach oświatowych podległych samorządowi gminy - Skutki sięgania po używki i narkotyki w młodym wieku – spotkania z terapeutami ds. uzależnień, psychologiem</p> <p>3. Dofinansowanie programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy Komarówka Podlaska, programów stanowiących alternatywę wobec używania substancji odurzających</p>	<p>1. Zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po środki odurzające.</p> <p>2. Wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego stylu życia.</p> <p>3. Ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych</p>	Cały rok	-
			W ciągu roku szkolnego	1 700,00 zł
			Czerwiec - wrzesień	2 000,00 zł
RAZEM:				4 000,00 zł

3. REALIZATORZY:

Program będzie realizowany przez:

- 1) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) nauczycieli, wychowawców i pedagoga szkolnego;
- 3) Gminne Centrum Kultury.

4. PARTNERZY:

- 1) GOPS;
- 2) Policja;
- 3) Placówki oświatowe;
- 4) NZOZ;
- 5) Organizacje pozarządowe;
- 6) Parafie;
- 7) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

5. ŹRÓDŁA I TRYB FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Finansowanie Programu odbywa się w ramach środków pochodzących z wnoszonych opłat od osób prawnych i fizycznych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, przeznaczonych na realizację ww. programu w drodze uchwały Rady Gminy.

6. MONITORING I EWALUACJA:

Monitoring i ewaluacja są nieodzownymi elementami nowoczesnego zarządzania projektami mające na celu ocenę efektywności i skuteczności podejmowanych działań.

Monitorowanie jest to proces systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych opisujących efekty realizacji programu. Stałe monitorowanie sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z narkotykami dostarcza podstaw do planowania działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Monitorowanie stanu problemów narkotykowych na terenie gminy Komarówka Podlaska odbywać się będzie we współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami, których zadania są zbieżne z celami niniejszego programu poprzez zbieranie danych statystycznych, prowadzenie badań ankietowych dotyczących skali zjawiska w rytmie gwarantującym uzyskanie wyników porównywalnych w czasie, analiza uzyskanych danych, opracowanie wniosków i priorytetów do dalszej pracy.

Celem ewaluacji programu jest zwiększenie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z założonego celu.

Ewaluacja pozwala na sformułowanie wniosków na temat całokształtu wdrażanego programu. Umożliwia stopniową poprawę, dostosowanie do zmieniających się realiów i problemów, które realizowane działania mają rozwiązać.

Wnioski stanowią podstawę do przygotowania zaleceń, które pomagają rozwiązać problemy napotkane w trakcie realizacji działań oraz pomagają w zidentyfikowaniu dobrych praktyk oraz w ich ulepszeniu.

Ewaluacja zostanie przeprowadzona poprzez zbieranie danych ilościowych i jakościowych: ankiety, wywiady indywidualne i grupowe przeprowadzone po realizacji programu.

7. PODSUMOWANIE

W ostatnich latach pojawiła się moda na zażywanie substancji psychoaktywnych, które coraz częściej zajmują miejsce alkoholu. W szczególności zagrożone są osoby młode, o nieuksztalowanej do końca osobowości, podatne na wpływy otoczenia i ciekawe nowych doświadczeń. Problem narkotyków nie zawsze staje się od razu widoczny dla całej społeczności, niekiedy rozwija się w ukryciu. Młodzi ludzie sięgający po narkotyki zwykle nie robią tego ostentacyjnie. Pierwsze sygnały o pojawieniu się problemu bywają bagatelizowane lub wręcz ignorowane. Stąd też tak ważna jest profilaktyka skierowana w szczególności do ludzi młodych, która uświadomi im skalę zagrożenia i niebezpieczeństwo jakie niesie zażywanie narkotyków pod każdą postacią. Tylko wtedy, gdy młodzież nauczy się rozumieć motywy swego postępowania i brać za nie odpowiedzialność nastąpi ograniczenie poszukiwania alkoholu i środków odurzających.

Istotą działań profilaktycznych jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których wystąpienie lub spotęgowanie w przyszłości wydaje się wysoce prawdopodobne. Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za niekorzystne i dolegliwe społecznie. Z tego względu jest znacznie bardziej opłacalna niż kosztowne działania naprawcze konieczne w sytuacji, gdy zaskakująco wzrasta skala wcześniej nie dostrzeganych lub bagatelizowanych niepożądanych zjawisk.

Zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii są zbieżne z zadaniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Z tego względu część z nich jest ujęta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, między innymi realizacja programów profilaktycznych, które obejmują w swoich treściach problemy używania środków psychoaktywnych w tym alkohol, narkotyki, tytoń. Programy te realizowane są na terenie gminy i są rozszerzone o różne formy zajęć sportowych co jest jednym z elementów zdrowego stylu życia.

Przewodniczący Rady

Marta Grabińska